

1

2

3

Er gaat niets boven Groningen...brrr

Daar kwamen we eind januari achter tijdens een geslaagde tweedaagse bijeenkomst van de deelnemers en het projectteam.

Het programma van de tweedaagse bestond uit een mix van korte inleidingen en vele, soms diepgaande, discussies over onder andere de persoonlijke beleving van mineralenmanagement en de bemestingsavonturen in 2000. 's Avonds was er een levendige discussie met mevrouw Carla Alma die al vele jaren als natuur- en milieudeskundige actief is bij tal van regionale organisaties. Voedselveiligheid, kwaliteitsborging en consumentenrelaties in de meest brede zin des woords, leverden de munitie voor heftige discussies. Tijdens de tweede dag stond het bedrijf van de maatschap Sikkenga-Bleker centraal. Ondanks het warme onthaal van Cees en Jitske op hun schitterende bedrijf in Westerdijkshorn, bleef het buiten helaas bitterkoud. Opnieuw een bewijs dat de Noordpool dichterbij Westerdijkshorn ligt dan bij Cadier en Keer?

Eddy Teenstra,
Praktijkonderzoek Veehouderij

Discussiëren in grote groepen (1), in kleine groepen (2), in de stal (3), of in het land (4), of met Carla Alma (5), of aan de bar (6) is onlosmakelijk verbonden met pionieren.

4

5

6

Diergezondheid nieuwe poot in Koeien & Kansen

Koeien & Kansen biedt een unieke gelegenheid om de effecten van milieubewust boeren op diergezondheid boven water te krijgen. Het Productschap voor Zuivel grijpt deze kans. Vanaf januari 2001 financiert PZ een deelproject in Koeien & Kansen dat antwoord moet geven op de vraag welke invloed een bedrijfsvoering, waarin scherper gevoerd en bemest wordt, heeft op de diergezondheid en de vruchtbaarheid. Zowel de sector als het beleid kunnen hier hun voordeel mee doen.

Koeien & Kansen laat veehoudend Nederland zien wat de mogelijkheden zijn om versneld aan de MINAS-eindnormen te voldoen. Met de financiering door het Productschap voor Zuivel kan de diergezondheid grondig geanalyseerd worden. De uitvoering hiervan is in handen van Praktijkonderzoek Veehouderij.

Vanaf januari 2001 registreren de Koeien & Kansen-deelnemers alle dierziekten, aandoeningen en toegepaste behandelingen. Daarnaast beoordelen DLV-adviseurs regelmatig de conditiescore en pootscore van de dieren. Door deze uniformering kunnen we de Koeien & Kansen-bedrijven binnenkort dus onderling vergelijken voor kengetallen over diergezondheid en vruchtbaarheid. Ook worden vergelijkingen mogelijk met bijvoorbeeld proefbedrijven van het praktijkonderzoek en met de gegevens van praktijkbedrijven in andere projecten.

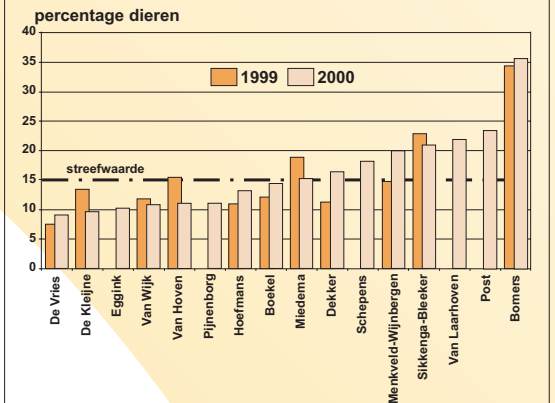

Klauwafwijkingen worden tijdens het bekappen vastgelegd

bestaat dan de kans dat het tankcelgetal boven de boetegrens van 400.000 komt. Op basis van deze gegevens en een goede registratie van uierproblemen kunnen de bedrijven gericht aan verbeteringen werken.

Figuur 1 geeft een indruk hoeveel procent van de koeien in 1999 en 2000 een celgetal van meer dan 250.000 cellen per ml had. In

Figuur 1 Percentage melkkoeien met een celgetal hoger dan 250.000 cellen per ml van de Koeien & Kansen-deelnemers

Nederland is de streefwaarde 15% of minder. De gegevens van de bedrijven Eggink, Hoefmans, Van Laarhoven, Post en Schepens zijn onvolledig, omdat die pas in de loop van 1999 bij het project zijn gekomen. De gegevens van het bedrijf Kuks waren niet beschikbaar.

In de figuur is te zien dat de helft van de bedrijven beneden de streefwaarde blijft. Soms zelfs daar ver onder (de Vries). Andere bedrijven komen er soms ver bovenuit. Mogelijk dat mastitis (uierontsteking) niet of niet effectief wordt behandeld of dat koeien met voortdurend een hoog celgetal niet worden afgevoerd. Uitschieter vormt het biologische bedrijf van Bomers. Bijkomende oorzaak hier is het relatief grote aandeel oudere koeien en het selectief gebruik van antibiotica bij mastitis en het droogzetten (geen preventieve behandelingen).

De onderlinge volgorde van de bedrijven wisselt niet sterk. De meeste bedrijven zitten beide jaren in dezelfde groep. Miedema weet in 2000 de streefwaarde nét te halen. Van Hoven komt hier gelukkig weer ruim onder. Dekker en Menkveld-Wijnbergen slagen er in 2000 niet meer in om onder de streefwaarde te blijven. Wordt vervolgd.

Gidi Smolders en Judith Poelarends,
Praktijkonderzoek Veehouderij